

BUDHA DAL PUBLIC SCHOOL PATIALA
FIRST TERM EXAMINATION (19 SEPTEMBER 2024)

PUNJABI
Class - IX(Set - B)

Time Allowed: 3 hours

Maximum Marks: 80

ਆਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ :

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰੋ।
2. ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।
3. ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖ ਕੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।
4. ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਸੁੱਧ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਉਪ-ਭਾਗ ਨੰਬਰ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਖੇ ਜਾਣ।
5. ਉੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਉੱਤਰ-ਸ਼ੀਟ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਜਾਵੇ।

ਭਾਗ - ਓ (ਪੜ੍ਹਨ-ਕੋਸ਼ਲ)

1. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰ੍ਹੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ:

(6×1=6)

ਪਰਿਵਾਰ ਸਮਾਜ ਦੀ ਇੱਕ ਇਕਾਈ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਇਨਸਾਨ ਵੱਡਿਆਂ ਦਾ ਆਦਰ-ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਛੋਟਿਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ-ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖਦਾ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ-ਪੱਖੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ, ਦੂਸਰੇ ਮਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਤੀਸਰੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਨਿੱਜੀ। ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਿਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਦਾ, ਦਾਦੀ, ਤਾਇਆ, ਤਾਈ, ਚਾਚਾ, ਚਾਚੀ, ਭੂਆ ਆਦਿ ਮਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਨਾਨਾ, ਨਾਨੀ, ਮਾਮਾ, ਮਾਮੀ, ਮਾਸੀ ਆਦਿ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਭੈਣ, ਭਰਾ, ਪਤਨੀ, ਪੁੱਤਰ, ਪੁੱਤਰੀ ਆਦਿ ਰਿਸ਼ਤੇ ਮੁੱਖ ਹਨ। ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਾਂ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹੀ ਘਰ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੈ। ਪਿਤਾ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਤੀ-ਪਤਨੀਦੀ ਸਾਂਝ ਘਰ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਧਦਾ-ਫੁੱਲਦਾ ਅਤੇ ਫੈਲਦਾ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਲਈ ਹੀ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਰਿਸ਼ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦੁੱਖ ਨੂੰ ਵੰਡ ਕੇ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਚਾਰ ਗੁਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਅਸਰ ਹਰ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਉੱਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਤੁੰਬ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਸਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਾਡਾ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਭਾਈਚਾਰਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਦੇਸ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1. ਪਰਿਵਾਰ ਕਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਇਕਾਈ ਹੈ?

(ੳ) ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ (ਅ) ਦੇਸ ਦੀ (ੲ) ਸਮਾਜ ਦੀ (ਸ) ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2. ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?

(ੳ) ਬੱਚੇ (ਅ) ਰਿਸ਼ਤੇ (ੲ) ਭਾਡੇ (ਸ) ਕੱਪੜੇ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3. ਰਿਸ਼ਤੇ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਪੱਖੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?

(ੳ) ਦੋ ਪੱਖੀ (ਅ) ਤਿੰਨ ਪੱਖੀ (ੲ) ਚਾਰ ਪੱਖੀ (ਸ) ਪੰਜ ਪੱਖੀ

B-1

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4. ਕਿਹੜਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?

(ੳ) ਭੈਣ-ਭਰਾ ਦਾ (ਅ) ਦੇਸਤਾਂ-ਮਿੱਤਰਾਂ ਦਾ (ੲ) ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ (ਸ) ਸਹੇਲੀਆਂ ਦਾ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5. ਘਰ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

(ੳ) ਦਾਦਾ (ਅ) ਪਿਤਾ (ੲ) ਮਾਂ (ਸ) ਚਾਚਾ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6. ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੌਣ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ?

(ੳ) ਦਾਦੀ (ਅ) ਚਾਚਾ (ੲ) ਮਾਂ (ਸ) ਪਿਤਾ

2. ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਕਾਵਿ-ਟੁਕੜੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ :

(4×1=4)

ਮੈਂ ਸੂਰਜ ਦੀ ਬੇਟੀ, ਥਲ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਹੈ ਪਾਣੀ,
ਆਖਣ ਲੋਕੀਂ ਧਰਤੀ ਮਾਂ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਰੈਣ-ਬਸੇਰਾ ਹਾਂ
ਹੋਂਦ ਮੇਰੀ ਏ ਬੜੀ ਪੁਰਾਣੀ, ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਇਕ ਅਜਬ ਕਹਾਣੀ
ਦਿਸਦੀ ਹਾਂ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਢੇਰੀ, ਸਕਲ ਹੋਰ ਸੀ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਰੀ
ਭਖਦੀਆਂ ਗੈਸਾਂ ਦਾ ਸੀ ਗੋਲਾ, ਦਗਦਾ ਜਿਉਂ ਭੱਠੀ ਵਿੱਚ ਕੋਲਾ
ਬੀਤੇ ਵਰੇ ਕਈ ਲੱਖ ਹਜ਼ਾਰ, ਠੰਢੀ ਹੋ ਗਈ ਆਖਰਕਾਰ

(ੳ) ਸੂਰਜ ਦੀ ਬੇਟੀ ਕੌਣ ਹੈ?

(ਅ) ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲ ਧਰਤੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਸੀ?

(ੲ) ਰੈਣ-ਬਸੇਰਾ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

(ਸ) ਧਰਤੀ ਕਿਵੇਂ ਬਣੀ?

ਭਾਗ - ਅ (ਵਿਆਕਰਨ)

3) ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ (ਕੋਈ ਦੋ ਕਰੋ) :

(2×1=2)

(ੳ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਵਿਰੋਧੀ ਜੋੜਾ ਚੁਣੋ :

1) ਸੰਤ/ਸਾਧੂ 2) ਹੋਰ/ਫੇਰ 3) ਦੇਵੀ/ਦੇਵਤੇ 4) ਪਿੰਡ/ਸ਼ਹਿਰ

(ਅ) ਆਕੜ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ?

1) ਪਤਨ 2) ਨਿਆਰ 3) ਦੁਰਾਚਾਰ 4) ਨਿਮਰਤਾ

(ੲ) ਪਲੀਤ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ ?

1) ਪਵਿੱਤਰ 2) ਗੰਦਾ 3) ਮੈਲਾ 4) ਜਰਦ

4. ਲਿੰਗ ਬਦਲੇ (ਕੋਈ ਦੋ ਕਰੋ) :

(2×1=2)

(ੳ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦਾ ਦੋਹਾਂ ਲਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

1) ਨਾਇਕ 2) ਊਠ 3) ਸਾਈਕਲ 4) ਚਕੋਰ

(ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਲਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ?

1) ਸ਼ੀਸ਼ਾ 2) ਸੂਤ 3) ਬਾਲ 4) ਸੋਟਾ

(ੲ) ਦਿਉ ਸਬਦ ਦਾ ਇਸਤਰੀ ਲਿੰਗ ਚੁਣੋ :

- 1) ਦਾਨਵ 2) ਦੇਵਤਾ 3) ਪਰੀ 4) ਬੇਗਮ

5. ਵਿਸਮਿਕ (ਕੋਈ ਦੋ ਕਰੋ) :

(2×1=2)

(ੳ) ਵਿਸਮਿਕ ਸਬਦ ਚੁਣੋ ?

- 1) ਦਾ, ਦੇ, ਦੀ 2) ਤੇ, ਅਤੇ 3) ਪਰ, ਕਿਉਂਕਿ 4) ਵੇ, ਕਾਸ਼, ਸਾਬਾਸ਼

(ਅ) ਹੈ! ਉਹ ਫੇਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਵਾਕ ਵਿੱਚ 'ਹੈ' ਕਿਹੜਾ ਵਿਸਮਿਕ ਹੈ?

- 1) ਸਤਿਕਾਰ ਵਾਚਕ 2) ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਚਕ 3) ਇੱਛਾ ਵਾਚਕ 4) ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਵਾਚਕ

(ੲ) 'ਉਏ' ਸਬਦ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਸਮਿਕ ਹੈ ?

- 1) ਸੰਬੋਧਨੀ ਵਾਚਕ 2) ਸੂਚਨਾ ਵਾਚਕ 3) ਸ਼ੋਕ ਵਾਚਕ 4) ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਚਕ

6. ਸਬਦ ਸੁੱਧੀ (ਕੋਈ ਚਾਰ ਕਰੋ) :

(4×½=2)

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਸੁੱਧ ਸਬਦ ਜੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸੁੱਧ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ।

(ੳ) ਟੇਡਾ (ਅ) ਸਾਦੂ (ੲ) ਪਾਨੀ (ਸ) ਖਾਤਿਰ (ਹ) ਕੇਹੜਾ

7. ਕਿਰਿਆ (ਕੋਈ ਦੋ ਕਰੋ) :

(2×1=2)

(ੳ) ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਰਿਆ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ? ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।

(ਅ) ਰਮਨ ਪੜ੍ਹ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਾਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਰਿਆ ਦੀ ਕਿਸਮ ਲਿਖੋ।

(ੲ) ਸਕਰਮਕ ਕਿਰਿਆ ਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਨ ਲਿਖੋ।

8. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋ ਕਿ ਅਰਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣ :

(ੳ) ਉੱਠਣ-ਬੈਠਣ ਹੋਣਾ (ਅ) ਆਈ-ਚਲਾਈ ਹੋਣਾ (ੲ) ਈਦ ਦਾ ਚੰਨ ਹੋਣਾ (2×1=2)

ਭਾਗ - ੲ (ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਲਿਖਣ ਕੈਸ਼ਲ)

9. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ 200 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਲੇਖ ਲਿਖੋ (8)

(ੳ) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ

ਨੁਕਤੇ : ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਭਾਵ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਕਾਰਨ, ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਤੀਰਾ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਬੇ-ਧਿਆਨੀ, ਲੋੜ, ਸੁਝਾਅ।

(ਅ) ਸੇ ਕਿਉਂ ਮੰਦਾ ਆਖੀਐ ਜਿਤ ਜੰਮਹਿ ਰਾਜਾਨ

ਨੁਕਤੇ : ਭੂਮਿਕਾ, ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਉਣਾ, ਔਰਤ ਤੇ ਅਜੇਕਾ ਸਮਾਜ, ਅੱਜ ਦੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦੀ ਦੇਣ, ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਜਿਹੇ ਪਾਪ ਕਿਉਂ, ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਬੇਪਤੀ ਕਿਉਂ, ਸਾਰੰਸ਼।

(ੲ) ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ

ਨੁਕਤੇ : ਭੂਮਿਕਾ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਾਧਨ, ਵਰਖਾ ਦਾ ਪਾਣੀ, ਧਰਤੀ ਦੇ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ, ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਨਦੀਆਂ ਦਾ ਪਾਣੀ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਆਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ, ਸਾਰੰਸ਼।

10. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ :

(6)

(ੳ) ਤੁਸੀਂ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਸਟਲ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਰਾਹੀਂ ਦੱਸੋ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਸਟਲ ਦਾ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਅਨੁਭਵ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਨੁਕਤੇ : ਮਨ ਬਹੁਤ ਉਦਾਸ....ਘਰ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਵਾਂ....ਮਨ ਨੂੰ ਸਮਝਾ ਲਿਆ.....ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸੁਪਨੇ....ਭਰਾਵਾਂ ਵਾਂਗ ਰਹਿਣ ਦਾ ਮੌਕਾ.....ਘਰ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਦੂਰ....ਘਰ ਆਵਾਂਗੇ ਆਦਿ।

ਜਾਂ

(ਅ) ਆਪਣੇ ਨਗਰ ਦੀ ਨਗਰ-ਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਫਰਸ਼ ਲਵਾਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ।

ਨੁਕਤੇ : ਨਵੀਂ ਅਬਾਦੀ.....ਮਕਾਨਾਂ ਚ ਵਾਧਾ.....ਸੀਵਰੇਜ ਪਾਈਪਾਂ ...ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਤੇ ਪਾਣੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣਾ.....ਮੱਛਰਾਂ-ਮੱਖੀਆਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ.....ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਦਾ ਮਾਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ.....ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਦਦ....ਫਰਸ਼ ਲਵਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਆਦਿ।

11. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਿੱਤਰ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸਦਾ ਵਰਨਣ 50 ਤੋਂ 60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

(4)

ਭਾਗ - ਸ (ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ)

12. ਕਹਾਣੀ ਤੇ ਵਾਰਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਕੋਈ ਪੰਜ ਕਰੋ) :

(5×1=5)

(ੳ) ਤਾਇਆ ਮਨਸਾ ਰਾਮ ਕਿਹੜੀ ਵੱਖੀ ਨੂੰ ਘੁੱਟ ਕੇ ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਣ ਸੁਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ?

1) ਖੱਬੀ ਵੱਖੀ 2) ਸੱਜੀ ਵੱਖੀ 3) ਦੋਨੋਂ ਵੱਖੀਆਂ 4) ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ

(ਅ) ਮੁੜ ਵੇਖਿਆ ਪਿੰਡ ਲੇਖ ਦਾ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਹੈ ?

1) ਸੂਬਾ ਸਿੰਘ 2) ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ 3) ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ 4) ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ

(ੲ) ਭੁੱਲੇਵਾਲ ਦੇ ਬੱਸ ਅੱਡੇ ਉੱਤੇ ਬੱਸ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਰੁਕਣੀ ਸੀ ?

1) ਪੰਦਰਾਂ ਮਿੰਟ 2) ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ 3) ਪੈਂਦਾ ਘੰਟਾ 4) ਇੱਕ ਘੰਟਾ

(ਸ) ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਗਲ ਵਿੱਚ ਹਾਰ ਪਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਗਮ ਕਿਸ ਦਿਨ ਦਾ ਸੀ ?

1) ਸ਼ਨਿੱਚਰਵਾਰ 2) ਐਤਵਾਰ 3) ਸੋਮਵਾਰ 4) ਬੁੱਧਵਾਰ

(ਹ) ਸਾਂਝੀ ਕੰਧ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਕੰਧ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਕਿੰਨੀ ਸੀ ?

1) ਚਾਲੀ ਫੁੱਟ 2) ਦਸ ਫੁੱਟ 3) ਪੰਦਰਾਂ ਫੁੱਟ 4) ਵੀਹ ਫੁੱਟ

(ਕ) ਦਰਬਾਰਾ ਬੰਸੇ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਿਹੜੇ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ?

1) ਚੇਤ ਦਾ 2) ਫੱਗਣ ਦਾ 3) ਹਾੜ੍ਹ ਦਾ 4) ਸਾਉਣ ਦਾ

13. ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਇਕਾਂਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁ-ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਕੋਈ ਪੰਜ ਕਰੋ) :

(5×1=5)

(ੳ) ਸਮਾਂ ਕਿਹੜੀ ਜਾਚ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ?

1) ਠਹਿਰਨ ਦੀ 2) ਭੱਜਣ ਦੀ 3) ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ 4) ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ

(ਅ) ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਮੇਲਾ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਕਵੀ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।

1) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ 2) ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਕ 3) ਨੰਦ ਲਾਲ ਨੂਰਪੁਰੀ 4) ਵਿਧਾਤਾ ਸਿੰਘ ਤੀਰ

(ੲ) ਵਾਰਿਸ਼ ਸ਼ਾਹ ਕੌਣ ਸੀ ?

1) ਸੂਫ਼ੀ ਕਵੀ 2) ਕਿੱਸਾਕਾਰ 3) ਵਾਰਤਾਕਾਰ 4) ਨਾਵਲਕਾਰ

(ਸ) ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਮੇਲਾ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਮੇਲਾ ਕਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ?

1) ਕੋਹਾਂ ਤੱਕ 2) ਮੀਲਾਂ ਤੱਕ 3) ਕਿਲੋਮੀਟਰਾਂ ਤੱਕ 4) ਗਜ਼ਾਂ ਤੱਕ

(ਹ) ਮਦਨ ਲਾਲ ਰਾਮ ਪਿਆਰੀ ਦਾ ਕੀ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ?

1) ਜੀਜਾ 2) ਪੁੱਤਰ 3) ਭਾਣਜਾ 4) ਭਤੀਜਾ

(ਕ) ਸਾਧੂ ਅਤੇ ਮੋਨਧਾਰੀ ਹਰੀ ਚੰਦ ਤੋਂ ਐਸ਼ਧੀ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਰੁਪਏ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ?

1) ਪੰਦਰਾ ਰੁਪਏ 2) ਗਿਆਰ੍ਹਾਂ ਰੁਪਏ 3) ਵੀਹ ਰੁਪਏ 4) ਦਸ ਰੁਪਏ

14. ਕਹਾਣੀ ਤੇ ਵਾਰਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਕੋਈ ਚਾਰ ਕਰੋ) :

(4×1=4)

(ੳ) ਜੁਗਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰ ਕੋਲੋਂ ਕਿੰਨੇ ਰੁਪਏ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ ?

(ਅ) ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਕੰਧ ਕਿਸ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਸੀ ?

(ੲ) ਭਖ ਦਾ ਵਹਿਮ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਤਾਏ ਨੇ ਕਿੰਨੇ ਥਰਮਾਮੀਟਰ ਭੰਨ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ?

(ਸ) ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ ਦੇ ਦਾਦੇ ਪੇਤਰੇ ਭਰਾ ਦਾ ਕੀ ਨਾਂ ਸੀ ?

(ਹ) ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਿੱਤਾ ਕੀ ਸੀ ?

15. ਕਹਾਣੀ, ਵਾਰਤਕ ਤੇ ਇਕਾਂਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਸੱਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ: (7×2=14)

(ੳ) ਸਕੂਲ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੇ ਜੁਗਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤੀ ?

(ਅ) ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਖੰਘੂਰੇ ਦਾ ਦਰਬਾਰੇ 'ਤੇ ਕੀ ਅਸਰ ਹੋਇਆ ?

(ੲ) ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਦਾ ਡਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਤੀ ਉਹ ਨਿਰਮਾਣੀ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਸੀ ?

(ਸ) ਰਾਮ ਪਿਆਰੀ ਮਦਨ ਬਾਰੇ ਹਰੀ ਚੰਦ ਨੂੰ ਕੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ?

(ਹ) ਕਿਸ਼ੋਰ ਚੰਦ ਸਾਧੂਆਂ ਨਾਲ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਵਰਤਾਓ ਕਰਦਾ ਹੈ ?

(ਕ) ਵਹਿਮੀ ਤਾਏ ਦਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਨਾਂ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਸਰੀਰਕ ਪੱਖੋਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਸੀ ?

(ਖ) ਬੱਸ ਅੱਡੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅਤੇ ਥਾਣੇ ਦਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਲੇਖਕ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਪੇਸ਼ ਆਏ ?

(ਗ) ਭੇਰਾ ਸਹਿਰ ਵਿੱਚ ਖੁਖਰਾਨ ਬਰਾਦਰੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਮੁਹੱਲੇ ਸਨ ?

16. ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਵਾਰਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ: (4×2=8)

(ੳ) 'ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ' ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

'ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਮੇਲਾ' ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਆਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

(ਅ) ਵਹਿਮੀ ਤਾਇਆ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਤਾਇਆ ਮਨਸਾ ਰਾਮ ਦੇ ਕੁਝ ਦਿਲਚਸਪ ਵਹਿਮਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਲੇਖਕ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਸਮੇਂ ਆਪਾ ਕਿਉਂ ਗੁਆ ਬੈਠਿਆ ?

17. ਇਕਾਂਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ: (4×1=4)

(ੳ) ਮੋਨਧਾਰੀ ਇਕਾਂਗੀ ਵਿੱਚੋਂ 'ਮਦਨ ਲਾਲ' ਦਾ ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਨ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

ਮੋਨਧਾਰੀ ਇਕਾਂਗੀ ਵਿੱਚ ਸਾਧੂ ਅਤੇ ਮੋਨਧਾਰੀ ਹਰੀ ਚੰਦ ਨਾਲ ਕੀ-ਕੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ?